

Σ Π Α Σ Τ Α

Στὸ Μαλακόν

Κάτις καλά, ρε βλάμη ποιητή,
κι' ἄς τα τὰ κουτσαβάκικα, γιατί
τ' ἀπτί μας δὲν ἰδρώνει... σὲ τ' ἐμᾶς;
Τί γίνεται τ' ἀδρόφι ὁ Παλαμᾶς;
'Εσὺ, ρε, κουτσαβάκι. Ποῦθεν ποῦ;
Κι' ἀπὸ τὸ Βλαχογιάννη τί χαμποῦ;

ΠΑΝΟΣ ΚΑΛΟΘΕΟΣ

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

'Αγαπητέ μου «Νουμᾶ».

Μιά φορά κι' ἐγένηκα σὰ νουνός, νὰ ποῦμε, τῆς
λέξης Λογογράφος, δόσε μου τὴν ἄδεια νὰ πῶ δυὸ
λόγια ἀπάνου σὲ ὅσα ἔγραψε γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ ὁ
κ. Βουτιερῆδης.

Κατηγορεῖ τὸν πελάτη μου ὁ κ. Β. πῶς εἶναι
πλάσμα τῆς καθαρέουσας. Δὲν λέω κι' ἐγὼ ὅχι· ἡ
δημοτικὴ μας γλῶσσα δὲν ἔλαβε φαίνεται ποτέ τὴν
ἀνάγκη νὰ ἐκφράσῃ αὐτὴ τὴν ἔννοια. Ἀλλὰ ὅτι ἡ
λ. λογογράφος μυρίζει Φραγκισμὸ (:) κτλ. αὐτὰ δὲν
μπορῶ νὰ τὰ καταλάβω. Οἱ ἀρχαῖοι, πάντα ἔλεγαν
τὴ λέξη λόγος, ἄμα ἤθελαν νὰ ποῦν τὸ ἀντίθετο
τῆς ποιήσεως. (Κοῖτα Ἀριστ. ρητ. 3) «ἐν μὲν γὰρ
ποιήσῃ πρέπει λέγειν — ἐν δὲ λόγῳ Πλάτ. Πολ.
3,390 ἐν λόγῳ ἢ ἐν ποιήσῃ καὶ σὲ πολλά ἄλλα
μέρη, ὅπου ἡ λ. λόγος σημαίνει τὸν περὶ λόγῳ). Πῶς
ἡ ἔννοια τοῦ λόγος ζευτλιχθήκε κι' ἐφθασε σ' αὐτὴ
τὴ σημασία, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὸ καταλάβῃ κα-
νεὶς, ἄμα συλλογισθῇ πῶς οἱ πρῶτοι Ἕλληνες ποῦ
ἔγραψαν περὶ ἦταν ἱστορικοί, δηλ. ἔγραψαν ἱστορία
ἀληθινὴ, λόγους [γι' αὐτὸ τοὺς εἶπαν καὶ λογογρά-
φους]. Ἀλλὰ καὶ ἡ λ. λογογράφος ἐσήμαινε ἐκεῖνον
ποῦ ἔγραφε περὶ (κοῖτα Ἀριστ. ρητ. 2, 11). Ἡ
λ. λόγος σημαίνει ἀληθινὰ ἐκεῖνο ποῦ λέει ὁ κ. Β.
(στὸν Ἡρόδοτο). Ἡ Ἀλλὰ ἔξωρ' ἀπ' αὐτὴ τὴ σημα-
σία, ἔχει κι' ἄλλες χίλιες. Καὶ κάθε μιὰ λέξη, καὶ
στὴ δική μας γλῶσσα καὶ σ' ὅλες τὶς ἄλλες, παθαί-
νει τὸ ἴδιο πάθημα. Γιατί αὐτὸ εἶναι φυσικὸ τοῦ
ἀνθρώπου, νὰ ζητᾷ νὰ βρῆκε ὁμοιότητες, καὶ στὰ
πιὸ ἀνόμοια πράγματα· κι' αὐτὸ τὸ κάνει γιὰ τὴν
εὐκολία του (1). Ἀλλοίμονο ἂν κάθε λέξη ἐβαστοῦσε
τὴν πρώτη καὶ μοναδικὴ τῆς σημασία· τότε γιὰ νὰ
μάθῃ κανεὶς μιὰ γλῶσσα, θὰ ἐπῆρε νὰ ζοδέψῃ ὅλη
τοῦ τὴ ζωὴ, καὶ πάλι δὲ θὰ τὴ μάθαινε.

Λοιπὸν βρῆσκω ἐγὼ τὴ λ. λογογράφος στὴν ἀρ-
χαία μὲ τὴ σημασία ποῦ θέλω. Τὴν παίρνω καὶ τὴ
μεταχειρίζομαι. Ἄλλο ζήτημα ἂν ἡ γλῶσσα μας θὰ
τὴν κάνῃ δική της. Καὶ βασιλιάς νὰ ἦμουν, καὶ νὰ
ἔβαζα νόμο καὶ πρόστιμο, μιὰ τρύπα στὸ νερό. Ἄν
ἰσείνα σοῦ ἀρέσει, πᾶρ' τὴ καὶ μεταχειρίσου τὴν ἀφοβα.
Ἐγὼ ἐφρόντισα καὶ ἔφερα στὸ χορὸ ντάμα ποῦ εἶναι
καὶ Ἑλληνικὰ ντυμένη, καὶ νοστιμούλα, καὶ τίς
πτῶσες τῆς τίς κάνει ὁμαλά.

(1) Κοῖτα κ. χ. σ' ἐμᾶς τὴ λ. φύλλο δέντρου, φύλλα
τῆς κόρτας, φημερίδα, φύλλα βιβλίου, ὡς καὶ φύλλα τῆς
καρδιάς!

(2) Τὰ παραδείγματα ποῦ φέρνει ἰππίας, σκαπανίας
κτλ. εἶναι ὅλα ἀπὸ λέξες τῆς καθαρεύουσας, καὶ δὲν εἶναι
κατέλληλα.

Ὅσο γιὰ τὴ λ. συγγραφείας ποῦ θέλει νὰ μοῦ
τὴν ἀποδείξῃ γνήσια δημοτικὴ ὁ κ. Β. δὲν ἔχω νὰ
προσέξω οὔτε στὴν γνήσια δημοτικὴ κατάληξή της
ἑας (ῆ), τοῦ ἐνικού, οὔτε στὴν ἀγαπητὴ καὶ συχνὴ
κατάληξή ἑηδες τοῦ πληθυντικού, ποῦ θέλει νὰ τῆς
κολλήσῃ. «Ἡ γὰρ λαλιά της δὴλην αὐτὴ ποιεῖ».
Γιατί εἶναι φῶς φανερό, πῶς ἡ δημοτικὴ τὸ γ,
ὅταν πρὶν ἀπ' αὐτὸ εἶναι ν τὸ κάνει ῆ (ὅπως τὸ
Γαλλικὸ ῆ στὴ λ. cigare). Φέρνω τὰ ἴδια παρα-
δείγματα τοῦ κ. Β. συν-γενῆς προφέρεται συγγενῆς
ἐν-γονος προφ. ἐνγονος (τὸ ν πολὺ ἔρρινον), ἀνγόνι,
ἐν-γαστήρ προφ. ἐνγαστωμένος, ἐν-γυῖον προφ. ἐν-
γυητής κτλ. Τὸ συγγραφεὺς ὅμως ἐγὼ τὸ προφέρω
συγγραφεὺς καὶ ὄχι συγγραφεύς· ὅπερ δηλοῖ, ποῦ λένε
οἱ δασκάλοι, ὅτι τὴν προφορά τῆς λέξης καὶ τὴ λέξη
μοῦ τὴν ἔμαθε ὁ δάσκαλός μου ἄμα μοῦ μάθαινε
τὴν τῶν προγόνων γλῶτταν (ἔτσι μ' ἔμαθε καὶ τὸ ἐγ-
γράφω=ἐνγράφω, συγγράφω=συγγράφω κτλ.) καὶ ἡ
λέξη δὲν εἶναι δημοτικὴ, καθὼς τὸ ῆμα συγγράφω
δὲν εἶναι δημοτικὸ, ἀφοῦ ἂν τὸ ἔπαιρνε ἡ δημοτικὴ
θὰ τὸ ἔπλαθε σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες της. Φαίνε-
ται ὅτι τὸν κ. Β. τὸν ἐγέλασε ἡ γραφή (τὰ δυὸ γγ)
δὲν ἐπρόσεξε ὅμως πῶς ἡ ὀρθογραφία μας σήμερα
εἶναι ἱστορικὴ, δηλ. ψεύτικη.

Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τοὺς κανόνες τῆς γλώσσας
μας τῆς ἑθνικῆς, μπορεῖ σήμερα κανεὶς νὰ πῆ ὅτι τὴ
λ. συγγραφείας (ὅπως τὴ θέλει ὁ κ. Β. συγγρα-
φείας) ποτέ δὲν θὰ τὴν πάρῃ ἡ δημοτικὴ. Κι' ἂν
τὴν πάρῃ,—πρᾶμα ποῦ μοῦ φαίνεται δύσκολο λι-
γάκι γιατί πάντα οἱ κριτάδες δίνουν τὸ μῆλο στὴν
πιὸ ἔμορφη, ἄς εἶναι καί... λέξη,—θὰ τὴν φτιάσῃ
ἡ συγγραφεύς, ἢ θὰ τὴν πάρῃ μὲ τὰ ρούχα ποῦ τῆς
ἔβαλε ὁ κ. Ψυχάρης συγγραφεύς ἢ συγγραφεύς.

Μὲ συγχωρεῖς, κύριε «Νουμᾶ», γιατί εἶμαι λίγο
πολυλόγος.

Δικός σου

Κάποιος ποῦ τὸν ξέρεις
(ἀφοῦ τὸ λές πῶς μὲ ξέρεις, σὲ πιστεύω)

Ο ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Καταγγέλλουμε στοὺς πατριώτες μιὰ προδοσία τῆς «Ἐ-
στίας» ποῦ ἡ ἴδια μᾶς τὴ μολόγησε στὸ φύλλο τῆς περα-
σμένης Τετάρτης, γράφοντας πῶς οἱ Ρ ο ὄ σ σ ι κ ε ε ἔφη
μερίδες σκολιάσανε ε ὄ ν ο ὕ κ ἄ κάπιο ἄρθρο της.

— Ὅσο γιὰ τὴν κριτικὴ της γιὰ τοὺς «Ζωντανούς
καὶ Πεταμένους», αὐτὴ εἶταν γραμμμένη ἀπὸ κάπιο
Βούργαρο κομιτατζῆ γι' αὐτὸ εἶταν καὶ τόσο ἀνόητη.

— Κάπιο φίλος μᾶς γράφει τώρα τελευταία :

— «Αὐτὰ ποῦ εἶπε τις προάλλες στὸ «Νουμᾶ» ὁ Σε-
νόπουλος ἀπάνου στὴν κρίση τοῦ Ροῖδη γιὰ τὸ Σουρῆ'
δὲν ἔχουν τὸν τόπο τους.

— «Ὅσοι ἤξεραν καλά τὸ Ροῖδη, κατάλαβαν τὴν κο-
ροϊδεῖά του, σὺν εἶπε τὸ Σουρῆ τὸ μόνον ποιητὴ τῆς
τῆς σ η μ ε ρ ν ῆ ε π ο χ ῆς μας.

— «Δηλαδή πῶς τέτιο μονάχῃ μανιτάρι μπορεῖ νὰ
ξεφυτρώσῃ ἀπὸ τὸ διανοητικὸ μας βούρκο.

— «Ὅσοι ἀπὸ τοὺς δικούς μας λὲν πῶς κανένα ἄλλο
ἔθνος δὲν ἔχει Σουρῆ, ἔχουν πολὺ δικίον. Σὲ κανένα ἄλλο
ἔθνος τέτιο παιδικήσῃα φημερίδα, σὺν τὸ «Ἑνωμίον», θὰ
πιανε ποτὶς χαρτωσιὰ.»

— Ἄρα τὴ λοιπὸν κι αὐτὴ τὴν χριστούλα, κύρ Σου-
ρῆ, καὶ καλὴ γῶναψῃ.

— Τοὺς τ ὄ λ ο υ ε ==μαξιλάρια δὲν τοὺς ἀνακάλυψε,
λέει, ὁ Μιστριώτης, ἀλλὰ ὁ πρῦτανις κ. Λάμπρος.

— Κ' ἐδῶ, βλέπετε, πονηριά. Ἄν οἱ τίλοι δὲ μετα-
μορφωνόντουσαν στὸ Στάδιο σὲ τ ο υ λ ο φ θ ὄ ρ α τῆς Ἄν-
τιγόνης του, θὰν τοὺς κράταγε γιὰ λογαριασμὸ του καὶ
θὰ καμάρωνε. Τώρα τοὺς φορτώνει τοῦ κ. Λάμπρου.

— Ἡ «Vjejj» («Ζυγαρι») τῆς Μόσκας εἶναι ὄργανο

τῶν Ρώσσω symbolistes ἢ decadents, τῶν μαλλιάρῳ,
νὰ ποῦμε. Ὅργανο δηλ. τῶν ἐλευθέρων ἰδεῶν καὶ τῆς
'Ελευθερῆς Τέχνης.

— Ἐἶναι τὸ μόνον ρούσσικο περιοδικὸ ποῦ ἐνδιαφέρε-
ται γιὰ τὴ Ρωμαίικη φιλολογικὴ κίνηση.

— Ὁ συναργάτης μας κ. Μιχ. Λυκαριόπουλος εἶναι
δεύτερος γραμματικὸς (sous-chef de redaction) καὶ διευ-
τύνει τὰ τμήματα : Ἐπιθεώρηση ξένων περιοδικῶν, ἄν-
ταπόκρισες καὶ χρονικά.

— Ἡ «Ζυγαρι», σὺν τὸ λέμε τὸ μυστικὸ, βγαίνει
μὲ Ρούσσικα ρούβλια, ἀφοῦ ἐπὶ τὴ Μόσκα αὐτὴ ἡ μονάδα
ἔχει πέραση.

— Διοθώνουμε ἕνα χονδροειδέστατο τυπογρ. λάθος
ποῦγινα στὸν τίτλο τῆς κερρικατοῦρας τοῦ περασμένου
φύλλου. Ἄντι σελ. 6 στὴλ. 2, μῆπκε σελ. 61.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Τ Σ ΦΛΛΑΔΟΣ

Ἔντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἔντοκους καταθέσεις εἰς
τραπεζικὰ γομαμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ
λίρας στερελίνας ἀποδοτίας εἰς ὠρισμένην προθεσίαν ἢ
διαρκείας Αἰ εἰς χρυτὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πλη-
ρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις,
εἰς χρυτὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ἔμφω (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξω-
τερικοῦ καὶ ἐπιταγῆν τοῦ ὁμολογιοῦχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνον-
ται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῆ αἰτήσῃ τοῦ κα-
ταθέτου ἐπὶ Ὑποκαταστήματι τῆς Τραπέζης, ἐν Κερ-
κύρα δὲ, Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ὑποκαταστή-
ματων τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

Table with 4 columns: Interest rate, Term, Deposit type, and Term. Rows include 1) 2% for 6 months, 2) 0% for 1 year, 3) 1)2% for 2 years, 4) 0% for 4 years, 5) 0)0% for 5 years.

Αἱ ὁμολογιοὶ τῶν ἔντοκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ-
αλογὴν τοῦ καταθέτου νομαστικῶν ἢ ἀνόμωνοι.

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΙΟΜΑΧΙΑΤΙΚΟ

Ἄπο Πέμπτη σὲ Πέμπτη

Ἐπιμετρήσεως Ἑσπεριῶν ὁ Θ. Π. Ντεληγιάννης

Σκοτωμοί.—Πάτρα 1, Τρίκαλα 1, Ἄβια 1,
Μεσολόγγι 1, Αἰτωλικὸ 1.

Λαβωμοί.—Ἀθήνα 12, Περαιᾶς 5, Βόλος 1,
Μεσολόγγι 1, Ἀγρίνι 1.

Κλειψές.—Ἀθήνα 8, Περαιᾶς 5, Βόλος 1, Πά-
τρα 1, Πύργος 1.

Ἀπαγωγή.—Περαιᾶς 1.

Βιασμός.—Περαιᾶς 1.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— Κι ἄλλος. Θὰ δημοσιευτοῦνε Γιατί βιάζεσαι; —
κ. Σαχλίκο. Τὸ δημοσιεύουμε ἀφοῦ τὸ θέλετε γιὰ νὰ γα-
λέσει κι ὁ ἴδιος.

Ὁ Χρήστος ὁ Βαρλέντης μας μετάφρασε Αἰσχύλον.
Τοῦ πρέπει μέγας ἐπαινος καὶ ἔυλον, ἔυλον, ἔυλον.

Κ' ἐπίτα; Μήπως θαρρεῖτε πῶς μ' εἶα ἐπίγραμμα, ποῦ
μοιαεὶ τόσο μὲ τὸ ψευτόνομά σας, γκρεμιζοταί μιὰ φιλο-
λογικὴ ἐργασία. Δοκιμάστε καὶ λόγου σας νὰ μεταφρά-
σετε «Προμηθεῖα» κ' ὕστερα ἐλάτε νὰ κουβεντιάσουμε. —
κ. Βαγγελιάκη. Ὁμορφα τὰ κουτσαβάκικα. Θὰ δημο-
σιευτοῦνε ἐπ' ἄλλο φύλλο.—κ. Α. Π. Τὸ «Ἐρημόκαστρο»
τοῦ κ. Βλαχογιάννη εἶναι καλιὸ δῆγμα ξεναγραμμένο.
Ἐδῶ καὶ δώδεκα χρόνια δημοσιεύτηκε σ' ἐφημερίδῃ μὲ
τὸν τίτλο ὁ Λέοντας. Αὐτὰ τὰ ξέραμε πρὶν δημοσιέ-
ψουμε τὸ ἔργο τοῦ κ. Βλαχογιάννη, ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ συ-
γγραφεῖα.